

αναγέννηση

ΒΑΣΙΛΕΩΝΟΙΚΟΥ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΝΟΙΚΟΥΣΩΝ

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΣΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ετος 4ο • Αρ. Φύλλου 24 • Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2000

Τιμή στους ελευθερωτές της Χίου, Νοέμβριο 1912

Στις 11 Νοεμβρίου συμπληρώθηκαν 88 χρόνια απ' την ημέρα όπου η Χίος απελευθερώθηκε απ' τον Τουρκικό ζυγό.

Όσοι ζουν ακόμη απ' αυτούς που βίωσαν από κοντά τα γεγονότα - νέοι ή παιδιά τότε - θα νιώθουν ιδιαίτερα συγκινημένοι τούτες τις μέρες.

Ας δούμε με λίγα λόγια το χρονικό της κατάληψης της Χίου απ' τους Έλληνες.

Στις 11 Νοέμβρη του 1912 μέρα της γιορτής των πολιούχων της πόλης της Χίου Μηνά, Βίκτωρος και Βικεντίου - η 4η μοίρα του ελληνικού στόλου που την αποτελούσαν τα εύδρομα "Μακεδονία", "Εσπερία" και

"Αρκαδία" και τ' αντιτορπιλικά "Νέα Γενεά" και "Κεραυνός" και που είχαν γι' αρχηγό τους τον πλοίαρχο Δαμιανό, κατάπλευσε στην πρωτεύουσα του νησιού μας. Σ' αυτή τη μοίρα την απελευθερωτική ανήκαν κι οι Χιώτες Νικόλαος Γ. Πασπάτης (υποπλοίαρχος), Γιώργος Ι. Χωρέμης, Ζαννής κ. Χρυσοβελώνης,

Αλλά και οι νεότεροι πρέπει να κατέχονται απ' τα ίδια αισθήματα κι η σκέψη τους γυρίζει στα χρόνια αυτά και με την ίδια ευλάβεια προσκυνούν νοερά τον τόπο της μάχης όπου νέοι, στρατιώτες γεμάτοι ενθουσιασμό έχασαν τη ζωή τους για τη λευτεριά του νησιού μας.

Χρ. Νομικός, Ζαννής Κοκκώνης, Κωνστ. και Νικολ. Ζερβουδάκης, Φίλιπ. Χρυσοβελώνης και Αυγ. Αγέλαστος που σκοτώθηκε το 1917 στο δυτικό μέτωπο.

Μαζί με τη μοίρα ήρθαν και δύο τάγματα του 7ου συντάγματος πεζικού, ένα τάγμα του 1ου συντάγματος πεζικού και μία ορεινή

πυροβολαρχία με διοικητή το συνταγματάρχη Δελαγραμμάτικα. Ο στρατός ήρθε με τα μεταγωγικά "Πατρίς", "Σαπφώ" και "Εριέττα".

Συνέχεια στη σελ. 3

χρόνια πολλά

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας από τα βάθη της καρδιάς του

εύχεται σ' όλους τους Βασιλεωνοικούσους

και στους φίλους τους

σ' όποιο σημείο της γης κι αν βρίσκονται

να περάσουν χαρούμενα Χριστούγεννα

και ο καινούριος χρόνος να τους χαρίσει

υγεία και ευτυχία.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΨΙΜΟ ΤΗΣ ΠΙΤΤΑΣ ΜΑΣ

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ο Σύλλογός μας θα κόψει την πρωτοχρονιάτικη πίττα του στις 28 Ιανουαρίου 2001 στις 11.00 το πρωί στην μεγάλη αίθουσα του Δήμου Βριλησσιών επί των οδών Ολύμπου 20 και Φλωρίνης γωνία, τηλ. 8040.654.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης θα γίνει απολογισμός πεπραγμένων απονομes επαίνων και τιμητικών διακρίσεων και θα ακολουθήσει πλούσια δεξίωση με εδέσματα φρτιαγμένα από τα χέρια των κυριών του Συλλόγου μας. Εκτός από τις κυρίες που ήδη έχουν εκδηλώσει το ενδιαφέρον τους για τη δημιουργία του πλούσιου τραπέζιού, παρακαλούνται ακόμη όσες επιθυμούν να συνεισφέρουν με την τέχνη τους γλυκά ή εδέσματα να επικοινωνήσουν με τα μέλη του Δ.Σ. Όπως πάντα η εκδήλωση θα πλαισιώνεται από την κατάλληλη μουσική και ειδικά φέτος θα προβληθούν εικόνες από το χωριό μας γεμάτες αγάπη - νοσταλγία και αναμνήσεις.

Σας προσκαλούμε όλους Νέους - Γέρονες - Παιδιά να μη λήψει κανείς. Το φετινό κόψιμο της πίττας θα είναι διαφορετικό από τα προηγούμενα.

Εκ παραδόσεως η συμμετοχή των μελών θα είναι εντελώς δωρεάν. Τα μη μέλη θα επιβαρυνθούν με το συμβολικό ποσό των 2000 δραχ. για να καλύψουμε μέρος των εξόδων.

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Βλέπε σελ. 5

Συγχωριανέ, ο συνδετικός μας κρίκος, είναι η εφημερίδα μας. Μαθαίνουμε τα νέα του τόπου μας.

Γι' αυτό ενίσχυσέ τη, διάβασέ τη και γίνε συνδρομητής της.

ειδησεις από τη Χίο

γράφει ο **Μανώλης Κράκαρης**, αντιδήμαρχος Καμποχώρων

Σημαντικά και ουσιαστικά τα έργα το 2001

Σε συνεδρίαση του τοπικού Συμβουλίου Βασιλεωνοίκου που πραγματοποιήθηκε στις 16 Δεκεμβρίου και υπό την προεδρία του κ. Κώστα Κοντογιάννη, προέδρου του τοπικού Συμβουλίου, προτάθηκαν τα έργα που θα υλοποιηθούν από το τεχνικό Πρόγραμμα του Δήμου Καμποχώρων το έτος 2001.

Τα προτεινόμενα έργα τα οποία αναμένεται να ψηφιστούν από το Δημοτικό Συμβούλιο είναι τα ακόλουθα:

1. Ανάπλαση δημοτικού οικοπέδου προϋπολογισμού 2.260.000 δρχ. Πρόκειται για το οικόπεδο το οποίο βρίσκεται πίσω από το σχολείο και με αυτό το έργο θα κατασκευαστούν γήπεδο μπάσκετ καθώς επίσης θα γίνει γενική διαμόρφωση

2. Ολοκλήρωση εργασιών συντήρησης και ανάδειξης ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου προϋπολογισμού 1.650.000 δρχ. Το έργο αυτό

είναι συνέχεια του περισυνού και σκοπό έχει την ολοκλήρωση των εργασιών συντήρησης και ανάδειξης της εκκλησίας.

3. Τσιμεντοποιήσεις δρόμων εντός οικισμού προϋπολογισμού 2.260.000.

Είναι γεγονός ότι αρκετοί δρόμοι, κυρίως περιφερειακοί απαιτούν βελτίωση. Με το έργο αυτό θα γίνει προσπάθεια κάλυψης ορισμένων αναγκών.

4. Αγροτική οδοποιία προϋπολογισμού 2.260.000 δρχ. οι διανοίξεις, και οι βελτιώσεις αγροτικών δρόμων αποτελούν αντικείμενο αυτού του έργου.

5. Διανοίξεις δρόμων στις περιοχές Ψιακή και Μπουλά προϋπολογισμού 2.260.000 δρχ.

Με το έργο αυτό θα διανοιχθούν τμήματα των υφιστάμενων δρόμων Ψιακή και Μπουλά έτσι ώστε να γίνουν λειτουργικοί.

6. Βελτίωση δρόμων Μπριλί - Φυρόλακκα - Χαλικιάκια προϋπολογισμού 2.260.000 δρχ. Πρόκειται για υφιστάμενους αγροτικούς δρόμους οι οποίοι απαιτούν τσιμεντοστρώ-

σεις.

7. Επέκταση δημοτικού φωτισμού προϋπολογισμού 800.000 δρχ. Αυτά τα έργα αφορούν το τεχνικό πρόγραμμα του 2001. Όπως διαπιστώνεται θα καλύψουν σημαντικές ανάγκες του Δημοτικού Διαμερίσματος Βασιλεωνοίκου. Δεν είναι όμως αυτά που θα γίνουν το επόμενο έτος. Υπάρχουν σε εξέλιξη ή θα πραγματοποιηθούν άλλα από διαφορετικά προγράμματα, όπως ο Ειδικό Πρόγραμμα ΑΤοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΠΤΑ).

Ενδεικτικά αναφέρω το έργο που βρίσκεται σε εξέλιξη και αφορά τη βελτίωση του επαρχιακού δρόμου Βασιλεωνοίκου - Αγίου Γεωργίου Συκούση προϋπολογισμού 130.000.000 Μ' αυτό γίνεται βελτίωση σε επικίνδυνα σημεία του επαρχιακού δρόμου. Η αρχή του έργου έγινε από την περιοχή του Βασιλεωνοίκου.

Επίσης με το έργο Αναπλάσεις Δημοτικών Διαμερισμάτων Δήμου Καμποχώρων προϋπολογ. 150.000.000 δρχ. σε ό,τι αφορά το χωριό μας, θα γίνουν βελτιώσεις σε διάφορες περιοχές όπως Μύλων, Πευκάκι, σχολείου κλπ.

Η προσπάθεια συνεχίζεται απ' όλους μας με ικανοποιητικά αποτελέσματα. Πιστεύουμε ότι και το επόμενο έτος 2001 το Βασιλεωνοίκο

**αναγέννηση
ΒΑΣΙΛΕΩΝΟΙΚΟΥ**

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΩΝΟΙΚΟΥΣΩΝ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
Στέλιος Ν. Πανέρης, πρόεδρος ΣΑΒ.
Νεμέας 5 - 166 73 ΒΟΥΛΑ
Τηλ./Fax: 8955.949

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:
το Δ.Σ. του Συλλόγου

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΕΣ ΧΙΟΥ:
Μ. Κράκαρης - Φ. Κοκκινάκης
Ελλη Κοντογιάννη - Κοκκινάκη

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Κώστας Αμπανούδης - Χαράλαμπος Κοιλιάρης

Διανέμεται δωρεάν στα μέλη του Συλλόγου

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΜΑΝΩΛΗ Α. ΚΡΑΚΑΡΗ

Διπλ. Μηχανολόγου - Μηχανικού Ε.Μ.Π.

Ηλεκτρομηχανολογικές Μελέτες
Εμπορία -Εγκατάσταση ειδών

- Θέρμανσης
- Ψύξης
- Κλιματισμού
- Ηλιακής Ενέργειας

ΚΑΝΑΛΑ 6

ΤΗΛ./ FAX: (0271) 43 641
(πλησίον Αγροτικής Τράπεζας)

Το Δ.Σ. το Συλλόγου

Πρόεδρος:	
Στέλιος Πανέρης	8955.949
Αντιπρόεδρος	
Ιωάννης Κουλουρούδης	9426.560
Γενικός Γραμματέας:	
Χρόνη-Θρουβάλα Χρυσούλα	6017.963
Ταμίας:	
Σεσίλια Στραβοράβδη	9320.067
Μέλη:	
Αμπανούδης Παντελής	6546.514
Βλαχάκη Αγγελική	2825.967
Φετοκάκης Νικόλαος	6534.893
Φετοκάκης Ανδρέας	8025.405
Κοκκίνου Αγγελική	22816.019
Μιχαηλίδου Μαίρη	8025.593
Επίτιμος πρόεδρος	
Νικόλαος Θρουβάλας	8029.741

Τιμή στους ελευθερωτές της Χίου, Νοέμβριο 1912

Συνέχεια από τη σελ. 1

Ο κόσμος που ήταν μαζεμένος μέσα στη Μητρόπολη λόγω της εορτής άκουσε με μεγάλη χαρά και συγκίνηση την είδηση πως ήλθε μοίρα του Ελληνικού στόλου να ελευθερώσει το νησί.

Ο επικεφαλής της ελληνικής δύναμης ζήτησε να παραδοθεί το νησί ειρηνικά δίχως μάχη. Ο Τούρκος όμως στρατιωτικός διοικητής Ζιχνί-Μπέης αρνήθηκε παρ' όλο που μεσολάβησαν πρόξενοι άλλων χωρών.

Σύμφωνα μάλιστα με έκθεση που υποβλήθηκε στην κυβέρνηση ο μοίραρχος Δαμιανός κάλεσε πάνω στη μοιραρχίδα το Μητροπολίτη, τον αντιπρόσωπο του Μουτεσαρίφη, το Δήμαρχο και τους Δημογέ-

ροντες και αφού τους ανακοίνωσε την απόφαση της κατάληψης τους έδωσε μια δώρη προθεσμία να παραδοθούν. Τα ίδια είπε και στους προξένους των άλλων χωρών που ανέβηκαν στο καράβι μετά από λίγο. Τότε αυτοί του ανακοίνωσαν την απόφαση του Τούρκου διοικητή να προβάλλει αντίσταση μέσα στην πόλη σε περίπτωση που θα επιχειρούσαν να την καταλάβουν. Παρακάλεσαν δε να γίνει η απόβαση αλ-λού.

Όταν εξέπνευσε η προθεσμία η μοίρα κατευθύνθηκε στο Κοντάρι, που απέχει περίπου 3 χιλιόμετρα απ' τη χώρα. Στις τρεις μετά το μεσημέρι άρχισε η απόβαση του ελληνικού στρατού με την προστασία του πυροβολικού. Ακολούθησε μάχη κατά την οποία

σκοτώθηκαν λίγοι Έλληνες ανάμεσα στους οποίους οι Παστρικάκης και Ρίτσος, που είναι θαμένοι πάνω στο βουνό Αίπος όπου προς τιμή τους στήθηκε μνημείο.

Απ' τους Τούρκους που ήταν γύρω στους 1800 πολλοί σκοτώθηκαν και περισσότεροι τραυματίστηκαν. Πιάστηκαν και 25 αιχμάλωτοι. Ο υπόλοιπος τούρκικος στρατός αποσύρθηκε στην κορυφή του βουνού Προβάτιο στους Αγίους Πατέρες.

Οι Έλληνες τους κυνήγησαν και οι συγκρούσεις συνεχίστηκαν. Λέγεται δε ότι επειδή σ' εκείνο το μέρος το έδαφος είναι ανώμαλο και δεν μπορούσαν τα ζώα να μεταφέρουν τα κανόνια, τα μετέφεραν γεροδεμένοι Πυργούσοι.

Το πρωί της 12ης Νοεμβρίου η χώρα καταλήφθηκε και ο συνταγματάρχης Δελαγραμμάτικας ανακοίνωσε την κατάληψη του νησιού στον Υπουργό Στρατιωτικών με σύντομο τηλεγράφημα. Οι μάχες όμως στο εσωτερικό του νησιού συνεχίστηκαν ακόμη για λίγο.

Ο Ελληνικός στρατός κυνηγώντας τους Τούρκους πέρασε και μέσα απ' το Βασιλεώνικο. Εδώ αξίζει να σημειώσουμε ότι πολλοί Βασιλεωνικού-σοι κατατάχθηκαν στο στρατό σαν εθελοντές. Στο χωριό μας ο ελληνικός στρατός έγινε αντικείμενο ενθουσιωδών εκδηλώσεων και όταν στρατοπέδευσε για λίγο στον ποταμό Καραμούσα οι Βασιλειωνικούσαινες τρέχανε η μια μετά την άλλη και κερνούσαν τα φανταράκια μας γλυκά του κουταλιού κι ό,τι άλλη λυχουδιά είχαν.

Από τότε η γαλανόλευκη κυματίζει στον γωνιακό πύργο του λιμανιού και οι Χιώτες είδαν να πραγματοποιούνται οι προαιώνιοι πόθοι τους και να βρίσκεται ξανά το νησί μας στην αγκαλιά της μητέρας Ελλάδας.

Αγγ. Βλαχάκη - Δημητρίου

Επιστολή της ΟΧΣΑ στον Πρωθυπουργό

Η πιο κάτω επιστολή απεστάλη από την Ομοσπονδία μας (σύμφωνα με απόφαση της συνάντησης στις 28.6.2000) στον Πρωθυπουργό της Ελλάδας κ. Κ. Σημίτη.

Κοινοποιείται δε στους κ.κ. Υπουργό Εσωτερικών

Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Υπουργό Αιγαίου, Υφυπουργό Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Περιφερειάρχη Β. Αιγαίου, Νομάρχη Χίου, Βουλευτές Χίου και ΜΜΕ Χίου και Αθηνών. Θα ακολουθήσει η αποστολή σε κομματικούς φορείς.

Εξοχώτατε κ. Πρωθυπουργέ,

Με την παρούσα επιστολή η Ομοσπονδία Χιακών Σωματείων Αττικής, θα ήθελε να εκφράσει την βαθύτατη ανησυχία και προβληματισμό των 48 Χιακών Συλλόγων, μελών της, δηλαδή 45.000 Χίων εγκατεστημένων στο Λεκανοπέδιο της Αττικής, για την προοπτική της σχεδιαζόμενης εφαρμογής του Σχεδίου "Καποδίστριας II".

Η Ομοσπονδία μας συγκέντρωσε και αξιολόγησε, κατά το δυνατόν, τις πληροφορίες που έχουν δημοσιευθεί και μεταδοθεί από τα ΜΜΕ καθώς και τις πληροφορίες από αρμοδίους, πολιτικούς και μη, φορείς σχετικά με την κυοφορούμενη συνένωση των Νομών, σχέδιο "Καποδίστριας II", σε ότι αυτό αφορά τον Νομό μας. Η προοπτική αυτή, με τα όποια πλεονεκτήματα, ενδεχομένως, προσπορίζει σε άλλα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας, μόνο μειονεκτήματα και αξεπέραστες δυσκολίες θα δημιουργήσει στους κατοίκους του Νομού Χίου (Χίος, Ψαρά, Οινούσες). Θα υποβαθμίσει τις υπηρεσίες Δημόσιας Διοίκησης του τόπου μας, και θα ταλαιπωρήσει αφάνταστα τους συμπολίτες μας με μετακινήσεις σε άλλα νησιά οι οποίες καθίστανται πολλές φορές αδύνατες λόγω καιρικών συνθηκών, έλλειψης συγκοινωνιακών μέσων, αλλά και οικονομικής δυνατότητας μια κατά τα σύγχρονα διοικητικά συστήματα επικοινωνίας κράτους - αυτοδιοίκησης πο-

λιτών υπολοίπονται του επιθυμητού επιπέδου.

Εξάλλου οι εμπειρίες μας σαν υπεύθυνων και ενεργών πολιτών μας διδάσκουν ότι:

1. Οι οργανισμοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης είναι διοικητικές μονάδες κατά το πλείστον εφαρμογής και όχι σχεδιασμού, επομένως είναι δύσκολο η επιβλέπουσα αρχή της εφαρμογής να βρίσκεται εκτός νησιού.

2. Επιχειρούνται νέα διοικητικά σχήματα ενδιάμεσης κλίμακας, ενώ υφίσταται η Περιφέρεια, που είναι κατά την άποψή μας στη σωστή κλίμακα του νησιώτικου χώρου του Βόρειου Αιγαίου - αν και δεν έχει λειτουργήσει ακόμα ολοκληρωμένα για τις αρμοδιότητες που της έχουν χορηγηθεί - ικανοποιεί στον αναγκαίο βαθμό διοικητικές ανάγκες της περιοχής στο πλαίσιο του σχεδιασμού αποκέντρωσης.

Εξάλλου η ιδιαιτερότητα του χώρου του Βορειοανατολικού Αιγαίου απαιτεί κατά την άποψή μας διαφοροποιήσεις κατά την εφαρμογή γενικών πολιτικών σχεδιασμού και προγραμμάτων.

Εκφράζουμε συνεπώς την σοβαρή αντίθεσή μας σε οποιοδήποτε σχεδιασμό συνένωσης του Νομού μας με άλλους Νομούς και ζητούμε από την Κυβέρνηση να προβάλλει και να υποστηρίξει την ιδιαιτερότητα του νησιώτικου χώρου σε περίπτωση, που η εφαρμογή του σχεδίου "Καποδίστριας II", επιβληθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέλουμε ακόμα να σας καταστήσουμε γνωστό ότι με τις θέσεις που διατυπώνουμε παραπάνω συμφωνούν οι απανταχού ης Γης Χιακές Οργανώσεις, οι οποίες διατρανώνουν μαζί μας την αντίθεσή τους στο σχέδιο για τη συνένωση του Νομού μας με άλλους Νομούς και δηλώνουν ότι θα υποστηρίξουν τις θέσεις μας, με όλες τις δυνάμεις που διαθέτουν.

Καταλήγοντας θα θέλαμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι οι ανησυχίες και οι αντιθέσεις μας, για την εφαρμογή του σχεδίου "Καποδίστριας II" στον Νομό μας, εκφράζουν τη βιωμένη από εμάς ιδιαιτερότητα του χώρου μας, την οποία ελπίζουμε ότι θα δείτε με τη δέουσα προσοχή. Στοχεύουν δε στην ενίσχυση του ήδη επιτελούμενου μεγάλου έργου ανάπτυξης και προόδου το οποίο πραγματοποιείται στη Χώρα μας με αποκορύφωμα την είσοδό μας στην ΟΝΕ.

Στο έργο σας αυτό ήμασταν και θα είμαστε συμαραστές και αρωγοί στο μέτρο των δυνατοτήτων μας.

Με βαθύτατα αισθήματα εκτίμησης

Για την Ομοσπονδία
Χιακών Σωματείων Αττικής

Η πρόεδρος
Ξένη Φύλλα-Γιούργη

Η γ. Γραμματέας
Ελ. Χατζημιχαλάκη-Βασιλάκη

Μη λησμονείτε τη συνδρομή σας

Αγαπητοί συμπατριώτες και φίλοι του συλλόγου

Με την έκδοση της εφημερίδας μας, η οποία διανέμεται δωρεάν στα μέλη, ο Σύλλογος επιβαρύνεται κάθε φορά με ένα σεβαστό ποσό προκειμένου να καλύψει τα έξοδα εκτύπωσης, χαρτιού, διεκπεραίωσης και ταχυδρομείου.

Όπως καταλαβαίνετε, πέρα από την αγάπη και το ενδιαφέρον όλων μας, η συνέχιση της έκδοσης προϋποθέτει και την τακτοποίηση των συνδρομών, γι' αυτό παρακαλούμε να φροντίζετε πάντοτε να τακτοποιείτε τη συνδρομή σας με ταχυδρομική επιταγή στο γραφείο του Συλλόγου ή στα μέλη του Δ.Σ.

Το Βασιλεώνοικο, οι Τέχνες και τα Γράμματα

Ιστορίες και θρύλοι από την εποχή που ζούσαμε στα χωριά μας

Τελευταίες ημέρες στο σχολείο. Πέντε, τέσσερις, τρεις, δύο, η Γιορτή μας, φτού και ξέμπουλα. Τέρμα τα ψέματα. Μπήκαμε στην τελική ευθεία για τις γιορτές των Χριστουγέννων. Και τι διακοπές! Στο χωριό, μαζί με τους παππούδες. Συνήθως έρχονται εκείνοι να κάνουν Χριστούγεννα μαζί μας. Παλιότερα πηγαίναμε κι εμείς αλλά ήμουν πολύ μικρός και δεν τα θυμάμαι. Να λοιπόν η ευκαιρία να γνωρίσω τις γιορτές στο σπίτι του παππού. Το αγαπούσα το χωριό γιατί περνούσαμε όμορφα τα καλοκαίρια. Αλωνίζαμε τα χωράφια μέσα στο λιοπύρι και δροσιζόμαστε κάτω από την παχιά σκιά που έριχνε η γέρινη τσικουδιά στην αυλή μας. Όμως τώρα είναι χειμώνας. Βρέχει και τα χωράφια είναι όλο λάσπη. Το κρύο δεν χαρίζει κάστανα. Δεν θα αλητέψουμε λοιπόν. Τάχα πώς θα τα περάσουμε; Και πώς θα γιομίσουμε όμορφα τις διακοπές μας;

Αφού μαζέψαμε τα συμπράγκαλά μας και τα δώρα για τον παππού και τη γιαγιά, πήραμε το λεωφορείο και σε μισή ώρα είμαστε εκεί. Στην είσοδο του χωριού μας περίμενε από ώρα, η γιαγιά. Ακουμπισμένη στο πεζούλι, προσπαθούσε να ισιώσει την κουρασμένη πλάτη της που πάντα ήταν σκυφτή. Στ' αλήθεια πιστεύω πως την πέρασαν όλοι οι πόνοι, μόλις μας είδε να ξεπροβάλουμε από την πόρτα του λεωφορείου. - Καλώς μου τα, τα παιδιάκια μου. Φώναξε κι έτρεξε θαρρείς ξανανιωμένη προς το μέρος μας. - Αργησε το λεωφορείο και ανησυχούσα, μήπως και πάθατε τίποτα. Το λεωφορείο δεν άργησε. Μα εκείνη από την έγνοια της νόμιζε πως πέρασαν αιώνες μέχρι να μας δει. - Ελάτε πάμε στο σπίτι που σας έχω καλούδια. Εβαλε όπως πάντα το αριστερό της χέρι πίσω στη μέση και αφού πήρε πάλι τη γεροντίστικη στάση της κρατώντας τη μαγκούρα στο δεξί, κατηφόρισε μαζί μας το δρόμο που πήγαινε προς το γεφύρι. Εμείς οι μικροί τρέξαμε μπροστά όλο χαρά. Μόλις φτάσαμε στο γεφύρι, είδαμε με μεγάλη μας έκπληξη στον ποταμό να τρέχει γρήγορος και ορμητικός τραβώντας στο διάβα του ξύλα και κόκκινη λάσπη από το βουνό. Ήταν η πρώτη φορά που τον βλέπαμε έτσι. Το καλοκαίρι ήταν ξερός και γέμιζε βατραχάκια στους λιγοστούς βότσους που έμεναν στάσιμα τα νερά του. Αφού χαζέψαμε αρκετά, τρέξαμε να προλάβουμε τους άλλους που ήδη μας είχαν προσπεράσει. Γρήγορα μπήκαμε στο στρατάκι της εμπασιάς που οδηγεί στο σπίτι. - Παππού, παππού, που είναι ο παππούς, γιαγιάκα; ρωτήσαμε με λαχτάρα. - Πάει με την Μώρα στο βουνό για να φέρει ξύλα. Αύριο θα φουρνίσουμε και θα χρειαστούμε αρκετά για να πυρώσει ο φούρνος. Μόλις η γιαγιά άνοιξε την πόρτα, το σπίτι μοσχοβολούσε. Είχε φροτνίσει να μας έχει κάστανα στο μαγκάλι. Με τη μασιά τα βγάδαμε ένα - ένα και σχεδόν καυτά τα ξεφλουδίζαμε και τα τρώγαμε σαν να ήταν το καλύτερο γλύκισμα. Τι γλύκα και τι νοστιμιά!

Χριστούγεννα στο χωριό

γράφει ο Χαράλαμπος Κοιλιάρης

Σε λίγο όμως, μια μικρή απογοήτευση μας περίμενε στη σάλα. Η γιαγιά δεν είχε στολίσει Χριστουγεννιάτικο δέντρο. Δεν συνηθιζόταν βλέπεις, το έθιμο αυτό το χωριό. Το γιορτινό στολισμα ήταν τα άσπρα ολοκέντητα τραπεζομάντιλα από την προίκα της γιαγιάς, οι πλεκτές κουρτίνες και τα γυαλικά στο τραπέζι που ήταν γιομάτα από φουντούκια, καρύδια και αμύγδαλα. Το βάζο με το κυδώνι κατέβαινε από το ράφι της βιτρίνας και έπαιρνε τη θέση του στη μέση του τραπεζιού. Ακόμα ένα μπουκάλι με κονιάκ και πολλά μικρά σκαλιστά γυάλινα ποτηράκια για να τρατάρουμε τους επισκέπτες.

Το γκάρισμα της Μώρας μας έκανε να τρέξουμε να προϋπαντήσουμε τον παππού. Εκείνος αφού ξεφόρτωσε το ζώο έξω στο χωράφι, μάζεψε την ποδιά του στη μέση και μας έγνεψε να πάμε κοντά του. Μας αγκάλιασε, μας χάιδεψε στο κεφάλι και μας πήγε πίσω από τον σωρά με τα ξύ-

λα. Ω!! τι χαρά... Μαζί με τα ξύλα ο παππούς μας έφερε από το βουνό και ένα αληθινό δεντράκι. Ήταν πραγματικό. Όχι όπως τα ψεύτικα που στολίζαμε στο σπίτι. Τι όμορφο, τι καταπράσινο και δροσερό. Ήταν ένα κλαδί από το μεγάλο μας πεύκο. Αμέσως μια στάμνα έγινε η βάση του και το δεντράκι πήρε τη θέση του μπροστά στο παράθυρο της σάλας. Όμως με τι θα το στολίζαμε; Η γιαγιά δεν είχε στολίδια αφού δεν είχε στολίσει ξανά δέντρο. Από την απόγνωση μας έβγαλε η μαμά. Είχε φέρει μαζί της από τη χώρα πολλά χρωματιστά μπαλόνια και μας έβαλε να τα φουσκώσουμε. Η γιαγιά έφερε μπαμπάκι για χιόνι κι ο παππούς τύλιξε καρύδια, ρόδια και λεμόνια με χρυσόχαρτο από τα τσιγάρα του, που έκαμαν το δεντράκι μας να είναι το πιο όμορφο του κόσμου. Για φάτνη βάλαμε το ψάθινο καλαθάκι της γιαγιάς και μέσα τρεις πήλινες κούκλες που έμοιαζαν με το Χριστό και την Παναγία. Το βράδυ στο φως της λάμπας το δεντράκι μας άστραφτε λες και ήταν γεμάτο με χιλιάδες φωτάκια που έλαμπαν μέσα στα μάτια τους.

Μέσα στα παιδικά μάτια όλα ομορφαίνουν ή ασχημίζουν, ανάλογα με το σκοπό που εξυπηρετούν και όχι με την τελική τους εμφάνιση. Τα παιδιά μπορούν να βλέπουν με τα μάτια της ψυχής τους και να στολίζουν με την φαντασία τους τα πράγματα που έχουν σημασία γι' αυτά. Ακόμα θεωρούν ασημαντα κι ανύπαρκτα πολλές φορές, όσα δεν τα αγγίζουν και δεν τα αφορούν.

Δίπλα στο Χριστουγεννιάτικο εκείνο δεντράκι, ακούσαμε τα καλύτερα Χριστουγεννιάτικα παραμύθια από τη γιαγιά. Είδαμε από το παράθυρο, το Αστρο της Βηθλεέμ να στέκει πάνω από το σπίτι μας. Είδα σαν σκιά τρεις καμήλες να περνούν από το δρόμο και πάνω τους οι μάγοι, κουρασμένοι να ψάχνουν για τη φάτνη. Ήθελα να τους κεράσω κάτι, αλλά μέχρι να πείσω τη γιαγιά και να βγω έξω αυτοί είχαν προχωρήσει και χάθηκαν μέσα στο σκοτάδι. Ακόμα θαρρώ, γι' αυτό δεν είμαι πολύ σίγουρος, πως είδα έναν Άγγελο να γερακώνει κατά τη μεριά του Αγίου Μαθαίου.

Την άλλη μέρα, πολλή δουλειά. Ανάψαμε το φούρνο. Ψήσαμε τα γλυκά μας. Κουρκουμπίνους που ζύμωσε η γιαγιά με παχύ τσικουδόλαδο και κουραμπιέδες με μυρωδάτα πικραμύγδαλα. Περιχυμένα με γνήσιο μέλι τα γλυκά της γιαγιάς, ήταν τα πιο γλυκά γλυκά, που έφαγα ποτέ μου. Κι οι γιορτές εκείνες, αν και τις περάσαμε μέσα στο σπίτι, ήταν οι πιο γλυκές γιορτές, αγνές, χωρίς φιλαρμονικές και φωτάκια. Χωρίς μίσος και κακίες. Αλλά με αγάπη πραγματική μέσα στην οικογενειακή θαλπωρή και τη ζεστασιά του μαγκαλιού. Με το φως της λάμπας να κάνει τα παιδικά μας μάτια, τα πιο όμορφα πυροτεχνήματα του κόσμου.

Η φθινοπωρινή εκδρομή του Συλλόγου μας

Όπως κάθε φθινόπωρο έτσικαι φέτος ο σύλλογός μας πραγματοποίησε την εκδρομή του στην καταπράσινη Λευκάδα. Βοηθώντας και του καιρού που ήταν πραγματικά καλοκαιρινός ξεκινήσαμε από την πολυθόρυβη Αθήνα στις 21/10 και απολαύσαμε ένα ονειρεμένο διήμερο ξενοιασιάς, γαλήνης και κεφιού και οπωσδήποτε καλής παρέας.

πρώτη στάση στον Ισθμό για το απαραίτητο καφεδάκι και εν συνεχεία στο Ρίο για να περάσουμε απέναντι. Μπροστά στην κεφάτη παρέα των Βασιλεωνοκούσων ακόμη και οι δι-

σώινες προβλέψεις της μετεωρολογικής υπηρεσίας διαψεύστηκαν και το σύντομο ταξιδάκι μας

με το Ferry ήταν απολαυστικό.

Αφού διασχίσαμε την άγρια ομορφιά της Αιτω-

βρεθήκαμε όλοι μαζί το βράδυ στο εστιατόριο του ξενοδοχείου. Το δείπνο ήταν υπέροχο,

δια των εκδρομών.

Όπως όλα έχουν ένα τέλος, έτσι και η διήμερη εκδρομή μας έφτασε το βραδάκι στο τέλος

της αλλά με την ωραία ανάμνηση που μας άφησε, μας κάνει από τώρα να σκεφτόμαστε την επόμενη.

το κρασί μεθυστικό και γρήγορα το κέφι άναψε δίνοντας διέξοδο με χορό και τραγούδι.

Αποκαμωμένοι κανανμε έναν ήρεμο ύπνο και το πρωί φρέσκοι - φρέσκοι μετά το πρωινό μας και με σύμμαχο τον καλό καιρό αρχίσαμε την περιήγηση του νησιού. Τι να πρωτοθαυμάσει κανείς; Τα καταπράσινα βουνά που η βλάστηση τους έφθανε μέχρι τη θάλασσα, τις μαγευτικές παραλίες με τα καταγάλανα νερά, ή τα γραφικά χωριουδάκια που ξεφύτρωναν σαν ανοιξιότικα λουλούδια μέσα στο πράσινο φόντο. Σταματήσαμε για λίγο στον Αγιο Νικήτα και ήπιαμε τον καφέ μας στο όμορφο σαν ζωγραφιά, λιμανάκι της Βασιλικής. Το μεσημέρι καταλήξαμε στο κοσμοπολίτικο Νυδρί, όπου φάγαμε αγναντεύοντας το νησί του Βαλαωρίτη και τον διάσημο Σκορπιό του Ωνάση.

λοακαρνανίας καταλήξαμε στο ήρεμο λιμάνι της Αμφιλοχίας και ανάμεσα σ' ένα περιβάλλον βουνού και θάλασσας πήραμε το μεσημεριανό φαγητό μας και αφού ξεμουδιάσαμε ξεκινήσαμε για τη Λευκάδα όπου φτάσαμε νωρίς το απόγευμα.

Το ξενοδοχείο "Λευκάς" όπου καταλήξαμε δέσποζε της πόλης δίνοντάς μας την ευκαιρία να την θαυμάσουμε σε όλο της το μεγαλείο. Μετά από σύντομη περιήγηση στην γραφική πόλη και λίγη ξεκούραση στα δωμάτιά μας,

Γνωμικά

Από τη Συλλογή συγχωριανού μας

Τι είναι η Ελευθερία; Ελευθερία είναι:

- Να μπορείς να λες όχι προς όλους και δι' όλα.
- Να δίνεις το χέρι σου χωρίς να τρέμεις.
- Να αγαπάς χωρίς να ψεύδεσαι.
- Να γελάς χωρίς να γελοιοποιείς κανέναν.
- Να μη ταπεινώνεις ούτε να ταπεινώνεσαι.
- Να βρίσκεις τις αρετές της μοναξιάς.
- Να γράφεις όταν θέλεις, ότι θέλεις, όποτε θέλεις.
- Να έχεις καταφέρει να μην πεινάς, να μη διψάς, να μην κρυώνεις.

- Οποιος κατάφερε να κυβερνήσει σωστά μια οικογένεια, μπορεί να κυβερνήσει αποτελεσματικά και ένα κράτος.
- Οποιος όμως δεν μπόρεσε να κυβερνήσει με επιτυχία μια οικογένεια, είναι επικίνδυνο να του αναθέσεις να κυβερνήσει ένα κράτος.
- Ευτυχέστερη είναι η Πολιτεία που κυβερνιέται με κακούς νόμους που όμως εφαρμόζονται, παρά εκείνη που κυβερνιέται με καλούς που δεν εφαρμόζονται.
- Ο σοφός δεν μπορεί να είναι φτωχός.

PANAGYM

ΕΜΠΟΡΙΟ & SERVICE ΟΡΓΑΝΩΝ
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ

- ΔΥΝΑΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ - ΠΟΛΥΟΡΓΑΝΑ
- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ & ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
- ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ
- ΠΟΔΗΛΑΤΑ, STERPERES, ΚΟΠΗΛΑΤΙΚΑ
- ΕΛΑΣΤΙΚΑ ΔΑΠΕΔΑ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΩΝ
- ΠΡΟΠΟΝΗΤΙΚΑ ΒΗΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΙΣΙΝΑ
- ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΩΝ

PANAGYM - Μάνος Ι. Καρασούλης

Μικράς Ασίας 12 - Νέα Ερυθραία - 14 71 Αθήνα
Τηλ. / Fax: 807 5524 - κιν. 093 56 4064

Ολος ο τύπος της πρωτεύουσας, αλλά και ο επαρχιακός, έγραψαν εξακολουθούν να γράφουν και θα εξακολουθήσουν ακόμη επί πολύ να γράφουν για το τελευταίο τραγικό ναυάγιο του "Εξπρές Σάμινα", στα νερά της Πάρου, για τις συνθήκες που συνέβη, για τις παραλείψεις πλοιοκτητών και αρμοδίων υπηρεσιών, προ παντός δε για τον μεγάλο αριθμό των απωλεσθέντων συνανθρώπων μας, αλλά και για τον πόνο εκείνων που στα καλά καθούμενα τους ήλθε το σκληρό μήνυμα της απώλειας των οικείων και συγγενών τους και μάλιστα υπό τις συνθήκες που έως τώρα έγιναν γνωστές.

Μία μάλιστα των αθηναϊκών εφημερίδων, η παλαιότερα όλων, αφού το πρώτο φύλλο της εκυκλοφόρησε την 6.3.1894, γνωστή δε για το ήθος, την αντικειμενικότητα, την ανιδιοτέλεια και την υπευθυνότητα στις κρίσεις και στην πληροφόρηση του αναγνωστικού κοινού, είχε την επαγγελματική ευσυνειδησία και την υπομονή να ανατρέξει στο παρελθόν, να συγκεντρώσει και να δημοσιεύσει σε ένα από τα τελευταία φύλλα της, τα ναυάγια που συνέβησαν τα μεταπολεμικά χρόνια στις ελληνικές θάλασσες. Ίσως όμως λόγω των πολλών ετών που πέρασαν από τότε, διέφυγαν της ομολογουμένως γνωστής εις όλα προσοχής της και ευσυνειδητού εκτελέσεως του δημοσιογραφικού της καθήκοντος, δύο εξ' ίσου σοβαρά ναυάγια, το ένα εκ των οποίων, του "Σπερχειού" που ήτο το πρώτο και το άλλο του "ΑΔΡΙΑ".

Ο "ΑΔΡΙΑΣ" ήτο τότε το μεγαλύτερο πλοίο της ακτοπλοΐας, το πλέον σταθερό και καλοθάλασσο, το ταχύτερον όλων των άλλων, ακόμη δε και το πλέον πολυτελές εσωτερικώς, αφού είχε και μονόκλινες καμπίνες με όλους τους βοηθητικούς χώρους, προ παντός δε ήτο καθαρό. Με λίγα λόγια απελάμβανε κανείς ένα ευχάριστο ταξίδι μαζί του. Ητο το πλοίο με τις περισσότερες ανέσεις προ παντός δε το πλοίο "παντός καιρού" και πάσης εποχής. Λίγα χρόνια όμως παρέμεινε στις γραμμές, αφού σ' ένα ταξίδι του από Κρήτη προς Πειραιά τον Οκτώβριο 1951, εξώκειλε σε κάποιο ερημονήσι κοντά στη Μήλο, νομίζω Φαλκονέρα. Ητο τότε φαίνεται η απροσεξία των κυβερνητών του, ώστε το πλοίο βρέθηκε με ένα μέρος της πλώρας ανεβασμένο στην ξηρά. Ετσι με κάποια ταλαιπωρία οι επιβάτες απεβίβασθησαν στο ερημονήσι απ' όπου μεταφέρθηκαν στον προορισμό τους. Το ωραίο πλοίο μετά λίγες ημέρες παρεσύρθη από τους δυνατούς ανέμους και τα κύματα και εβυθίσθη.

Ταξιδεύοντας στις αρχές Οκτωβρίου 1951 από Χίο προς Πειραιά με το ΑΓΓΕΛΙΚΑ του Τυπάλδου, πήραμε σήμα του Υπουργείου να περάσουμε από τον τόπο του ναυαγίου για να πάρουμε ναυαγούς. Εκεί είδαμε τον ΑΔΡΙΑ προσαραγμένο στην ακτή και τους ναυαγούς κουκουλωμένους στην ξηρά εν αναμονή βοήθειας.

Το ναυάγιο του "Σπερχειού", που ήτο όπως είπαμε το πρώτο μεταπολεμικό ναυάγιο, ήτο ίσως το τραγικότερο και πολυανθρωπότερο όλων σε

ΑΦΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΟΥ ΜΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΝΙΚΟΥ Α. ΦΕΤΟΚΑΚΗ

για τις συνθήκες του πρώτου μεταπολεμικού ναυαγίου πλοίου στις ελληνικές θάλασσες

Το παρόν εδημοσιεύθη τελευταίως στην Χιακή Εφημερίδα "ΠΡΟΟΔΟΣ"

απώλειες ψυχών, αφού έγινε υπό συνθήκες που κανείς δεν είχε μάθει ότι ένα πλοίο εβυθίζεται και κανείς δεν γνώριζε ότι σε μερικά μίλια από το κέντρον εχάνοντο τόσες ψυχές, εχάνοντο πάσης ηλικίας συνάνθρωποι μας, επνίγοντο παιδιά.

Με την απελευθέρωσιν της χώρας, δεν υπήρχε κανένα πλοίο της ακτοπλοΐας. Όλα είχε φροντίσει ο εχθρός να τα βυθίσει με τα "στούκας" μέσα στα λιμάνια, στα αγκυροβολία τους πριν ακόμη καταλάβει τη χώρα.

Ο εχθρικός στρατός κατηθύνετο από βορρά προς νότον, με τα μέσα που διέθετε, προηγήθησαν όμως οι βομβαρδισμοί στα λιμάνια και τα πλοία είχαν βυθισθή για να μην υπάρχουν μέσα διαφυγής προς τα νησιά και ιδίως προς την Κρήτη και το εξωτερικό δυνάμει του συμμαχικού του ελληνικού στρατού. Κατά την περίοδο της κατοχής η επικοινωνία με τα νησιά εγένετο με τα καΐκια, τα μεγαλύτερα εκ των οποίων ο εχθρός τα είχε επιτάξει τα δε άλλα όπου τα συναντούσε τα βυθίζε. Πολλοί συμπολίται μας χάθηκαν από εμβολισμούς τέτοιων καϊκιών μικρών ή μεγάλων.

Το πρώτο σκάφος που ενεφανίσθη στα ελληνικά νερά ήτο το "Χειμάρα" αν δεν απατώμαι, το οποίο όμως ταξίδευε μόνο στη γραμμή Πειραιώς - Αλεξανδρείας. Τότε (μεταπολεμικώς) έβαλαν στις γραμμές δύο τρία μικρά πλοία, βοηθητικά του στόλου, τα οποία παράλληλα με τα ιστοφόρα εξυπηρετούσαν τα νησιά. Ηταν μικρής χωρητικότητας πλοία (200 - 300 τόννων) περιορισμένης ταχύτητας, με πολλές ελλείψεις, με ασκεπείς τους χώρους των (πλην των προοριζόμενων για το πλήρωμα), χωρίς σωστικά μέσα, χωρίς μέσα επικοινωνίας κλπ. κλπ.

Ένα απ' αυτά έφερε το όνομα "Σπερχειός". Ο "Σπερχειός", όπως ελέγετο τότε ήτο εκ κατασκευής "φαλαισθηρικό" ανήκε στο Νορβηγικό ναυτικό και κατά τον πόλεμο εχρησιμοποιείτο από τους συμμάχους με άλλα τέτοια πλοία ως βοηθητικό του συμμαχικού στόλου. Η χωρητικότης του, όπως ελέγετο τότε, δεν ξεπερνούσε τους 200 τόνους. Για να καταστή χρήσιμο του άλλαξαν το "σκαρί" του και το μετέτρεψαν σε "ναρκαλιευτικό", με την προσθήκη νέων στοιχείων, γέφυρα, μικροκαμπίνες για τους αξιωματικούς, αίθουσα φαγητού και ψυχαγωγίας των αξιωματικών κλπ. Όλες αυτές οι τροπο-

ποιήσεις όπως είπε τότε η πραγματικότητα γινώσκοντες και οι άλλοι ειδικοί, επηρέασαν την ευστάθεια του πλοίου.

Ο "Σπερχειός" έκανε τότε συχνά ταξίδια στα νησιά Σύρο, Σάμο, Χίο, Μυτιλήνη, μεταφέροντας κυρίως άτομα των υπηρεσιών, στρατιώτες, ναύτες κλπ. αν υπήρχε χώρος έπαιρνε και άλλους επιβάτες οι οποίοι κανονικά έπρεπε να είναι εφοδιασμένοι με διαταγή επιβίβασης που εξέδιδε μια ναυτική υπηρεσία εγκατεστημένη στην αποβάθρα κοντά στο γνωστό παλαιό "Ρωλόγι" στο λιμάνι του Πειραιώς. Για την άδεια αυτή πλήρωνε ο επιβάτης ένα μικρό χρηματικό ποσό.

Είχα μεγάλη επιθυμία να μεταβώ στη Χίο να συναντήσω τους δικούς μου και εφρόντιζα για μέσο. Ητο άνοιξις του 1945. Μόλις τότε αρχίσαμε με πολλές δυσκολίες να ανασυγκροτούμεθα οι διάφοροι επαγγελματίαι, γιατροί, δικηγόροι κλπ. Επιθυμούσα όμως επίμονα να πάω να συναντηθώ με τους δικούς μου. Σε μια εταιρία με την οποία είχα επαγγελματικές σχέσεις, γνώρισα σαν ανώτερο στέλεχος διοικήσεως (προσωπάρχης) έναν απόστρατο αξιωματικό του Β.ν. γιο του άλλοτε αρχηγού του Ναυτικού Επιτελείου Χρήστου Λούη (παληκάρι ναυτικός που είχε υπηρετήσει υπό τις διαταγές του Ναυάρχου Κουντουριώτη στον "Αβέρωφ" κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους). Ωνομάζετο Τιμολέων Χρ. Λούης. Είχε αποστρατευθεί πολύ νέος, γιατί είχε λάβει μέρος στο κίνημα του Ελευθερίου Βενιζέλου το 1935. Τα χρόνια εκείνα τα κινήματα ήταν σε ημερήσια διάταξη. Κάποια στιγμή πληροφορήθηκα ότι ο "Σπερχειός" θα έφευγε τη Μεγάλη Τετάρτη, 2 Μαΐου 1945 για τη Χίο και για άλλα νησιά (Σύρο, Μυτιλήνη). Επεστράτευσά λοιπόν τον γνωστό μου ο οποίος μου έδωσε ένα σημείωμα προς τον αρμόδιο αξιωματικό πλωτάρχη Παπαβασιλείου ο οποίος χωρίς δυσκολία μου έδωσε την άδεια επιβίβασης στο πλοίο.

Το πλοίο ήταν αγκυροβολημένο μπροστά στο "Ρωλόγι", ήτο μάλιστα σημαιοστολισμένο ίσως λόγω των ημερών. Την ορισμένη ημέρα (2 Μαΐου) και πριν την καθορισμένη ώρα βρισκόμουν στο πλοίο. Πριν από μέσα είχαν επιβιβασθεί πολλοί πολίτες, στρατιώτες, ναύτες κλπ. και όσο περνούσε η ώρα ο αριθμός των επιβατών μεγάλωνε. Από νωρίς βρισκόταν στο πλοίο ο συμπολίτης οφθαλ-

μίατρος Μηταράκης με τη σύζυγό του. Κάθονταν άκρη - άκρη στην πρύμνη και είχαν ανοίξει την ομπρέλλα τους για να προφυλαχθούν από τον Μαγιάτικο καυτό ήλιο. Σε λίγη ώρα έφθασε η οικογένεια Λαδοπούλου συνοδευόμενη από το ναύαρχο Κωνσταντίνο Νεοφύτο. Είχε παντρευτεί τη μεγαλύτερη κόρη της οικογένειας Λαδοπούλου, Καλλιόπη. Η οικογένεια απετελείτο από την μητέρα Μαρή Λαδοπούλου, το γένος Τσιροπινά (παλαιά Χιακή οικογένεια της Σύρου), το γιο της Ελπί (Ελπιδοφόρο) βιομήχανο (βιομηχανία Βάμβακος Σύρου - Ελπιδοφόρος Λαδοπούλος και Υιοί), τη γυναίκα του Ελπί Νταϊζή (Δέσποινα), το γένος Ιακώβου Δαμαλά (παλαιός Χιακής οικογένειας εκ των Χίων του Λονδίνου) και Ελένης Λύδερς (κυρίας επί των Τιμών της άλλοτε βασιλείας της Ελλάδος). Νεαρό ζευγάρι με τα δυο τους κοριτσάκια 3:5 ετών, την ανηψία του Ελπί Μαρίνα περίπου 12 ετών, κόρη του ναυάρχου Κ. Νεοφύτου και της καλλιόπης Λαδοπούλου με τη συνοδό της, την αξεχαστη κορούλα της αδελφής της Νταϊζής Ελενίτσα (κόρη του βιομηχανού Λεωνίδα και της Ρίτας Λιάμπη) εννέα ετών με τη συνοδό της, δύο ακόμη συνοδοί της οικογένειας. Πήγαιναν στην Σύρο για Πάσχα. Όλους τους γνώριζα από το επάγγελμα.

Φιλοξενήθηκαν στο καρρέ των αξιωματικών του πλοίου λόγω ναυάρχου Νεοφύτου πλην της μικρής κόρης του Νεοφύτου, Μαρίας και τη συνοδό της στην οποία παρεχώρησε την μικρή του καμπίνα ο ασυρματιστής του πλοίου που ήταν δίπλα στην γέφυρα. Επεσκέφθη την οικογένεια λόγω γνωριμίας στο χώρο της φιλοξενίας. Εκεί μου συνέστησαν τον εν τω μεταξύ καταφθάσαντα Λιμενάρχη της Σύρου Νταλιάνη με την σύζυγό του, μια ψηλή νέα κυρία, αδελφή των Α/φων Γκιόλμαν που είχαν το γνωστό πρακτορείο στην Πλατεία Συντάγματος, με τα δυο κοριτσάκια τους περίπου 8 και 10 ετών. Και η οικογένεια αυτή φιλοξενήθη στο "καρρέ". Ο λιμενάρχης θυμάμαι πηγαινοήρχετο στο κατάστρωμα. Άλλο νεαρό ανδρόγυνό του Δημητρίου Λαδοπούλου εταξίδευε για Σύρο. Απλή γνωριμία. Κάποια στιγμή συνήντησα στο κατάστρωμα (αλήθεια δεν υπήρχαν άλλοι χώροι) το Γιώργο Αναστασάκη που υπηρετούσε ή στον Ιερό Λόχο ή στην Ταξιαρχία του Ρίμινι. Το οικογενειακό τους σπίτι το θυ-

μάμαι στον Κάμπο κοντά στην Παναγία την Στρατηδαίνα. Εγνώριζα εκείνα τα χρόνια τον μεγαλύτερο αδελφό του Γιάννη και την αδελφή τους.

Στο πλοίο ήταν ακόμη η Νίνα Αναμησάκη και ο αδελφός της Δημήτρης (παιδιά του σχολιάτρου Αναμησάκη) που είχε προσέλθει τότε σε επιτυχείς εξετάσεις στην Ιατρική Σχολή και ήταν χαρούμενος που θα επέστρεφε στη Χίο πτυχιούχος της Ιατρικής. Και άλλοι πολλοί γνωστοί και άγνωστοι είχαν ανέβη στο πλοίο που ύστερα από τόσα χρόνια είναι κάπως δύσκολο να τους θυμηθώ. Τώρα σκέπτομαι τον Γεώργιο Γεωργαντή, θείο εκ μητρός των μεγαλοεφοπλιστών Χιολατρών Αντωνίου και Μίμη Χανδή. Εφιλοξενήθη στην μικρή καμπίνα του Μαστρονικόλα Πίττα, από τον Βροντάδο, μηχανικού του πλοίου.

Ακόμη συνήντησα στο πλοίο τους Εφέντες Παπαγεωργίου και Τζωρτζάκη που τους γνώριζα από το επάγγελμα. Ενθυμούμαι ακόμη τον πλοίαρχο του Β.Ν. Βλαχόπουλο (άγνωστος σε μένα). Ήταν ακουμπισμένος στην κουπαστή του πλοίου και ερέμβαζε προς την θάλασσα. Δεν μπορώ να θυμηθώ ονόματα άλλων. Άλλωστε έχουν περάσει από τότε 55 τόσα χρόνια. Πάντως ο αριθμός των επιβατών ήταν πολύ μεγάλος, δυσανάλογος των δυνατοτήτων του μικρού πλοίου.

Καιρός όμως είναι να πούμε εδώ ότι ο κυβερνήτης του πλοίου ήταν ένας επιστρατευμένος αξιωματικός του Εμπορικού Ναυτικού ονόματι Βογιατζής (Γεώργιος;) από την Κύμη της Εύβοιας. Ο υποπλοίαρχος ήταν επίσης του Εμπορικού Ναυτικού επιστρατευμένος, καταγωγής από την Σαντορίνη. Το επιθετό του μου διαφεύγει, ίσως Αλαφούζος, άλλωστε πέρασαν τόσα χρόνια...

Μηχανικός ήταν όπως είπαμε παρ'όλα αυτά ο Μαστρονικόλας Πίττας. Το πλοίο όπως ήταν υπερφορτωμένο, απέπλευσε κατά τις έξι το απόγευμα, μέρα - μεσημέρι δηλαδή με καλό καιρό και ήσυχη θάλασσα. Όλα τα πλοία τότε έπρεπε να περάσουν από τον "δίαυλο" μέχρις ότου βγουν στο ανοικτό πέλαγος. Διάυλος ήτο η εκκαθαρισμένη από τις νάρκες θαλασσία λωρίδα. Δεξιά και αριστερά της λωρίδας υπήρχαν ναρκοπέδια. Οι συνθήκες του πλου ήταν ευχάριστες αφού το μικρό πλοίο κυλούσε στα νερά χωρίς ταλαιπωρία. Από ορισμένα σημεία των χαμηλών χώρων μπαίνον βγαίνουν νερά μάλιστα ελαφρώς ταραγμένα από την κίνηση του πλοίου που τα διέσχιζε με λίγους αφρούς, για τους οποίους το ένα από τα δύο κοριτσάκια του Ελπί έλεγε στη μαμά του: «Μαμά σαπουνάδες».

Ο υποφαινόμενος καθώς και άλλοι επιβάτες σιγοπερπατούσαμε στο μικρό κατάστρωμα μέχρις ότου ήρχισε να νυκτώνει και να κάμνη δροσιά με υγρασία. Ευτυχώς ήμουν ντυμένος χειμωνιάτικα και με την καμπαρντίνα στο χέρι. Θα ήταν περίπου οκτώ η ώρα και ήρχισε να φυσά από δεξιά μας ένα ελαφρό αλλά ψυχρό αεράκι. Ήταν ώρα να φορέσω την καμπαρντίνα μου.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Συνθήκες του πρώτου μεταπολεμικού ναυαγίου πλοίου στις ελληνικές θάλασσες

Συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα

Ετσι όπως ήμουν καλά και ζεστά ντυμένος, αισθανόμουν άνετα. Το αεράκι όμως άρχισε να γίνεται ενοχλητικό και αναγκάστηκα να προφυλαχθώ κοντά σε μια από τις δύο βάρκες που υπήρχαν στο κατάρωμα. Μία βάρκα υπήρχε δεξιά και μία αριστερά. Κοντά στη δεξιά βάρκα ήμουν προφυλαγμένος. Πολλοί από τους επιβάτες που ευρίσκοντο στους δεξιούς χώρους του πλοίου κρύωναν και άρχισαν να μετακινούνται προς την άλλη, την αριστερή πλευρά. Το φαινόμενο με ανησυχούσε και κατά κάποιο τρόπο συνιστούσα να μη μετακινούνται. Δεν πέρασαν όμως αρκετά λεπτά από τις μετακινήσεις αυτές και το πλοίο άρχισε να παρουσιάζει κλίση εκ δεξιών προς τα αριστερά. Πολύ γρήγορα η κλίση μεγάλωνε και τότε άρχισαν οι κραυγές των επιβατών. "Πνιγόμαστε, πνιγόμαστε, βοήθεια" κλπ.

Πράγματι πνιγόμαστε.

Τα κατάρτια του πλοίου και οι άλλες εγκαταστάσεις πλησίαζαν την επιφάνεια του νερού ο δε υποφαινόμενος ντυμένος βαρειά όπως ήταν έτρεξε προς τα αριστερά, προς την πλευρά δηλαδή που εβυθιζέτο το πλοίο, άρπαξα ένα από τα χαμηλωμένα συρματόσχοινα και πήδησα στο νερό. Στα δεξιά βρισκόμουν όπως είπα παραπάνω και από κει έτρεξα να πέσω, θα κτυπούσα όμως στα ύφαλα του πλοίου τα οποία είχαν βγει πάνω από το νερό. Άρχισα να κολυμπάω όσο πιο γρήγορα μπορούσα με κατεύθυνση αντίθετη προς το πλοίο. Προσπάθειά μου ήταν να αποφύγω τη δίνη.

Κολυμπώντας γύριζα το κεφάλι και παρακολουθούσα το πλοίο που εβυθιζέτο γρήγορα, τόσο γρήγορα που ο ασυρματιστής δεν πρόφτασε να εκπέμψει σήμα. Πήγε μαζί με το πλοίο. Και έτσι πνιγόμαστε "υπό εχεμύθεια".

Δίνη μεγάλη δεν δημιουργήθη, παρά πολύ μικρής ακτίνας, ίσως λόγω του μικρού όγκου του πλοίου.

Όταν γύρισα για τελευταία φορά να κοιτάξω προς το πλοίο είδα μόνο μερικούς καπνούς που

έβγαιναν πάνω από το νερό στη θέση του ναυαγίου. Ο μεγάλος όγκος των επιβατών πήγε μαζί με το πλοίο.

Είχε νυκτώσει. Η ώρα όπως είπε η πραγματογνωμοσύνη ήταν οκτώ και μισή περίπου. Από κει κι εμπρός άρχιζε ο αγώνας της επιβίωσης. Πρώτα - πρώτα απέρριψα την καμπαρντίνα. μετά έβγαλα και απέρριψα τα παπούτσια. Διετήρησα τα ρούχα που φορούσα (σακκάκι - πανταλόνι). Είχα την αίσθηση (ίσως ψευδαίσθηση) ότι με προφυλάσσουν από το κρύο του νερού και της νύκτας. Συνέχισα να κολυμπάω με κατεύθυνση πού αλλού; προς το άγνωστο. Τριγύρω σκοτάδι. Στον ουρανό άρχισαν να φαίνονται μικρά συννεφάκια. Έδειχνε για βροχή. Η θάλασσα εξακολουθούσε να είναι μάλλον ήσυχη. Χρησιμοποιούσα όσα είδη κολυμβήσεως εγγύριζα, ακόμη και το ακίνητο ύπτιο. Το κρύο όμως με ανάγκαζε να το αλλάζω αμέσως. Δεν είχα συναντήσει άλλον ναυαγό έως τη στιγμή που ένιωσα να έρχεται κάποιος προς τη θέση μου με πολύ γρήγορες κινήσεις. Τον ερώτησα ποιος είναι και μου απάντησε: "ο υπόλογος". Όπως έμαθα αργότερα ήτο ο λογιστής του πλοίου.

Συνέχισε το γρήγορο κολύμπι του. Υστερα από μερικά λεπτά άρχισε να φωνάζει "βοήθεια, πνιγόμαι". Σε λίγο έπαυσε να φωνάζει: είχε πνιγεί.

Κάποιο φως στεριάς περιέπεσε στην αντίληψή μου και άρχισα να κολυμπάω προς τα εκεί. Στην κατεύθυνσή μου αυτή άκουσα άλλες φωνές, πολλές φωνές: «Βοήθεια, πνιγόμαστε». Ολο και τους πλησίαζα ώσπου τους έφτασα. Είχαν πάρει σωστή κατεύθυνση προς τον φάρο "Ζούρβα" της Υδρας καθοδηγούμενοι από τον διασωθέντα υποπλοίαρχο του πλοίου. Ήταν μια ομάδα ναυαγών καμιά δεκαριά, μεταξύ τους η Νίνα Αναμησάκη. Μιλήσαμε. Συνεχώς φώναζε τον αδελφός της: "Δημητράκη, Δημητράκη"...

Χρησιμοποιούσαν μεταξύ τους ένα ξύλινο

κατασκευάσμα του πλοίου που οι ναυτικοί το λένε "καφάσι". Είναι όπως είπαμε ξύλινο κατασκευάσμα επιφάνειας περίπου ενός τετρ. μέτρου με διάκενα, ώστε να μην κρατά το νερό επάνω του. Το κρατούσαν εναλλάξ, όταν όμως κάποιος εξηντλείτο παρέσυρε μαζί του και το καφάσι, το οποίο εν συνεχεία ανέβαινε επάνω μόνο του.

Παρέμεινα κι εγώ στη συντροφιά και όλοι μαζί φωνάζαμε "βοήθεια, βοήθεια". Κρυώναμε, κτυπούσαν τα δόντια μας. Αμέσως δεξιά μου κολυμπούσε ο υποπλοίαρχος και αριστερά μου η Νίνα και εν συνεχεία άλλοι άγνωστοι. Κατά διαστήματα ακούγαμε στο νερό θόρυβο μηχανής κι ελπίζαμε ότι κάποιο μέσον έρχεται προς βοήθεια. Μετά ο θόρυβος απεμακρύνετο και τελικά χανόταν. Μέσα σε όλη αυτή την προσπάθεια και την αγωνία κάποιος καινούριος θόρυβος μηχανής πλοίου μας αναπτέρωσε τις ελπίδες. Ο θόρυβος αυτό τότε διακόπτετο και τότε ξανάρχιζε. Πότε μας επλησίαζε και πότε απεμακρύνετο.

Τι είχε συμβεί; Ενώ εμείς φωνάζαμε βοήθεια και όταν διακόπτετο ο θόρυβος της μηχανής απελπιζόμεθα, ο κυβερνήτης του πλοίου από τη μηχανή του οποίου προήρχετο ο θόρυβος, αντελήφθη να αναβοσβύνει στο νερό ένα φως. Επλησίασε και βρήκε κολυμπόντα με το φακό στο χέρι τον πρώτο ναυαγό, τον οποίον ανέσυρε στο πλοίο. Ήταν ο λιμενάρχης της Σύρου Νταλιάνης (τον ανέφερα παραπάνω). Πώς βρέθηκε επάνω του ο φακός δεν γνωρίζω. Ο ίδιος είπε στον κυβερνήτη ότι στην περιοχή υπάρχουν και άλλοι ναυαγοί. Το πλοίο ήταν ιστιοφόρο και ερχόταν από τα Χανιά φορτωμένο πορτοκάλια. Ονομάζεται "Άγιος Σπυριδών". Ο κυβερνήτης κατέβασε μια βάρκα η οποία εκινείτο στη σκοτεινή περιοχή και επλησίαζε τα σημεία από τα οποία προήρχοντο φωνές και έτσι περισυνέλεγε ναυαγούς. Κάποια στιγμή ενώ μας επλησίαζε ξαφνικά χάθηκε. Αρχίσαμε πάλι να φωνάζουμε και να ζητούμε βοήθεια.

Μας άκουσαν και απήντησαν: "Περιμένετε, ερχόμαστε".

Πράγματι ήλθε κοντά μας και ανεβήκαμε ο υποπλοίαρχος, η Νίνα, ο γράφων και όσοι άλλοι ευρίσκοντο κοντά μας. Η βάρκα συνέχισε τη βόλτα της και επλησίαζε όπου άκουγε φωνές.

Όταν μας μετέφερε και ανεβήκαμε στο πλοίο εξήτησα να μάθω ποιοι άλλοι ναυαγοί ευρίσκοντο επάνω. Από τα ονόματα που έχω αναφέρει παραπάνω κανείς δεν υπήρχε. Είχαν πνιγεί όλοι, και πέντε ακόμη μέλη του πληρώματος. Ο πλοίαρχος και ο μηχανικός ενώ σώθηκαν, και ευρίσκοντο στο καΐκι, δεν είχαν εμφανισθεί. Πώς εσώθησαν, τότε εγκατέλειψαν το πλοίο, μόνο εκείνοι το γνωρίζουν. Οδηγίες εγκαταλείψεως του πλοίου πάντως δεν είχαν δοθεί. Αν και τι είδους οδηγίες να δοθούν αφού όσαν συνέβησαν μέσα σε λίγα λεπτά!

Στο πλοίο δεχθήκαμε τις ανάλογες με την περίπτωση περιποιήσεις του κυβερνήτη και του πληρώματος. Μας προσέφεραν μαύρο κρασί και πορτοκάλια από το φορτίο τους. Τους ευχαριστήσαμε θερμότατα, τόσο για την διάσωσή μας όσο και για την περιποίηση. Όταν ανεβήκαμε στο καΐκι η ώρα ήταν δύο και μισή μετά τα μεσάνυχτα.

Αφού μετά την έρευνα που έγινε στην περιοχή δεν ανευρέθησαν άλλοι ναυαγοί, το καΐκι ξεκίνησε για τον προορισμό του, τον Πειραιά δηλαδή, όπου φθάσαμε κατά τις πρωινές ώρες. Κατά την είσοδο στο λιμάνι ο κυβερνήτης με τηλεβόα επληροφόρησε τους αρμόδιους για το ναυάγιο.

Όπως μάθαμε κατόπιν εστάλη αμέσως το αντιτορπιλικό "Βασ. Γεώργιος" στην περιοχή του ναυαγίου για διάσωση τυχόν επιζώντων ναυαγών, δεν βρήκε όμως ούτε ναυαγούς, ούτε πτώματα, παρά μόνον μερικές επιπλέουσες αποσκευές. Ο πλοίαρχος όπως έμαθα ετιμωρήθηκε από το Ναυτοδικείο.

Ίσως θα πρέπει εδώ, προς συμπλήρωση της περιγραφής, να γίνει λόγος για μια άλλη εκδοχή των αιτιών του ναυαγίου. Από λάθος του χειριζόμενου το πηδάλιο, το πλοίο παρεξέκλινε της σωστής του πορείας και κατευθύνετο προς το ναρκοπέδιο, πράγμα που αντελήφθη ο πλοίαρχος, ο οποίος με απότομους χειρισμούς προσπάθησε να το επαναφέρει στην κανονική πορεία. Επέδρασαν όμως οι συνέπειες της φυγοκέντρου δυνάμεως ως εκ του οποίου το πλοίο έχασε την ευστάθειά του, ανετράπη και εβυθίσθη.

Ποίηση

Της θύμισης, ο στίχος

ΕΠΙΓΝΩΣΗ

Μάθε λοιπόν,
καθημερινέ άνθρωπε
να συλλαβίζεις επιτέλους
τους φθόγγους της κραυγής
μέσα από της ανώφελης
σιωπής σου το απολίθωμα, βόησε.
Μάθε ανάγνωση και γραφή
της κρυμμένης αλήθειας.
Τώρα, που ο πόλεμος
μονότονα στριγγλίζει
τη φρίκη του
κι ανοίγει φανταχτερές
φτερούγες στα μακάβρια
παγώνια του.
Προσκλητήρια στους γύπες
που ολοένα πληθαίνουν
στα εκτροφεία της ύβρης
του σύγχρονου κόσμου μας.

Κώστας Αμπανούδης

Θύμιση σαν το στοιχίο
και πάλι μέσα μου
ξύπνησες και παλεύεις,
σμίγεις με κύτπους της καρδιάς,
διέξοδο γυρεύεις.
Μέρος είσαι του ατόμου μου
που ακούραστη δουλεύεις,
κορφές ζητάς να ανεβείς,
της λευτεριάς τον κόσμο ψάχνεις.
Μες τους γκρεμούς, σε άβυστα,
ανήσυχη γυρίζεις,
σμίγεις με κύτπους της καρδιάς
και το κορμί δονίζεις.
Τη σκέψη από τη λήθη την ξυπνάς,
καιρός για να δουλέψει
για ένα κόσμο δίκαιο,
μπορεί και θα το κάνει,
τόπους να ενώσει που οι σεισμοί
χώρισαν και οι πολέμοι.
Σαν την πηγή δρόμους ζητάς,

στην μοναξιά χτυπιέσαι,
η δύναμη δε σταματά,
ούτε σε λίμνες μένει
όταν υπάρχει πάλλεται
διαβαίνει σαν τον στοχαστή,
σαν το στοιχίο διαβαίνει
κι αναστηλώνεται στο φως
να δώσει ό,τι φένει.
Σ' ανηφορίες, κατηγορίες
και πάλι με γυρίζεις,
μέσ' στους δρόμους τους παλιούς,
στον τόπο που γεννήθηκα,
εκεί οδηγείς τα βήματά μου,
στις στράτες του νησιού μου.
Με ξανασμίγεις με παλιούς,
με νέους κουβεντιάζω,
να μάθω όσα δεν έμαθα
απ' τα σοφά τους λόγια,
ν' ακούσω όσα δεν άκουσα
από το στόμα των παιδιών

που ψάχνουν για αλήθειες,
χρόνους να γεφυρώσεις μακρινούς
με τους παρόντες χρόνους.
Με δάκρυα η πένα μου
το νήμα σου τραβάει.
Σαν φως από τον Όμηρο,
δίδαξε στη γη σου,
σαν της μαστίχης τ' άρωμα,
σαν δάκρυα των σκοίνων σου,
του τόπου σου το θαύμα,
εκεί μαζί σου με τραβάς
για να με ξεναγήσεις
για όσα δεν πρόλαβα να δω
στης νιότης μου τα χρόνια.
Του στοχαστή ταξιδευτή
θύμιση τους δρόμους έχεις πάρει,
μες τ' όραμα τυλίγεις,
σ' αληθινό πιστεύω,
σε πράγματα που σ' αγγίζουν
για να φωνάξεις δυνατά

και της φωνής σου αντίλαλος
πιο μακριά να πάει.
Πως ταξιδιάρη είναι η ζωή
δε χάνεται, δεν σβήνει,
δε λησμονεί ό,τι γνώρισε,
κτίζει στο πέρασμά της.
Εδώ τα σοφά λόγια του γέροντα,
του νέου το πιστεύω,
να μας γυρίσει στο όραμα,
να μας γυρίσει στο πνεύμα,
να μας γυρίσει στη θύμιση,
να μας κρατάει ξύπνιους.
Της λησμονιάς ξολοθρευτής
της θύμισης ο στίχος,
της σκέψης μας ερμηνευτής,
γεφύρωμα είναι της ζωής,
ασάλευτο θεμέλιο,
απόρθητο είναι τείχος
της θύμισης ο στίχος.

Χρυσούλα Χρόνη-Θρουβάλα

Κοινωνικά

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Στις 8 Νοεμβρίου 2000, χτυπημένος από τροχαίο σε εξοχικό δρόμο του Αυλώνα, έφυγε από τη ζωή ο Ηρακλής Κατσάλας, ο δευτερότοκος γυιός του συγχωριανού μας Γιάννη Κατσάλα.

Η στήλη αυτή στην εφημερίδα μας, αδυνατεί να εκφράσει με λόγια το μέγεθος της οδύνης που προκάλεσε σε όλους μας η απίστευτη αυτή είδηση. Τα αισθήματα συμπόνιας και συμπαραστάσης στην κεραυνοβολημένη οικογένεια, όσο ειλικρινή και μεγάλα κι αν είναι, μοιάζουν ασήμαντα μπροστά στον απέραντο πόνο που προκάλεσε η απώλεια του παλληκαριού στους γονείς, τη γυναίκα του, τον αδελφό του και σε όλους τους συγγενείς και φίλους.

Εφυγε στην ακμή της νιότης του, στην ωραιότερη εποχή της ζωής του, όταν όλοι οι στόχοι του είχαν επιτευχθεί. Στη δουλειά, στην οικογένεια, στο σπιτικό που με φροντίδα και αγάπη έστησε, με την αγαπημένη του σύντροφο, μόλις πέντε μήνες μετά το γάμο τους.

Εφυγε το γελαστό παιδί, το ωραίο παλληκάρι, ο αγωνιστής, ο δυνατός, ο δουλευτής, ο στοργικός γυιός, ο πολυαγαπημένος σύντροφος, ο φίλος, ο συνεργάτης. Γιατί ο Ηρακλής κέρδισε με αγώνα και δουλειά κάθε τι που κατάκτησε. Τίποτα δεν του χαρίστηκε. Ακούρα-

στος στις υποχρεώσεις, στο νοιάσιμο των άλλων, στο γλέντι και στη χαρά, μα και στον αγώνα.

Απ' όπου πέρασε, αγαπήθηκε όσο κανείς, γιατί ήταν τίμιος, ακέραιος, σωστός, ωραίος!

Η απουσία του αφήνει ένα κενό στη ζωή όλων μας, σαν να σκοτείνιασε ο ήλιος που μας φώτιζε, σαν να έχουμε γίνει όλοι πιο φτωχοί.

Εφυγε ο λεβέντης, σαν αετός, σαν άνεμος, σαν παλληκάρι που ήταν...

Μα θα μένει για πάντα στην καρδιά μας, στη σκέψη μας, στην κάθε στιγμή της ζωής μας! Αγέραςτος, αιώνια νέος, αιώνια αγαπημένος, Αξέχαστος...

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Σ' όλους όσους με οποιοδήποτε τρόπο συμμετείχαν στο μεγάλο μας πένθος για την απώλεια του λατρευτού μας Ηρακλή Ι. Κατσάλα, εκφράζουμε θερμές ευχαριστίες.

Η οικογένεια

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΩΝ ΜΑΣ

Η Δημητρίου Μαρία - Ειρήνη του Ηλία και της Αγγελικής πήρε το πτυχίο της στην Ιατρική.

Ο σύλλογός μας την συγχαίρει και της εύχεται Καλή Σταδιοδρομία.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

— Στις 22/10 στον ιερό Ναό ΑΓ. Αντωνίου στα Ανω Πατήσια ο Νικόλαος Ι. Κατσάλας και η σύζυγός του Μαρίτα εβάπτισαν το χαριτωμένο κοριτσάκι τους και του έδωσαν το όνομα Ιωάννα.

Ο Σύλλογός μας ολόψυχα τους εύχεται να τους ζήσει και να το καμαρώσουν όπως επιθυμούν.

ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΗΡΑΚΛΗ ΙΩΑΝ. ΚΑΤΣΑΛΑ

**Υπέρ των Ιερών Ναών του χωριού μας
Σωτήρα Χριστού και Αγ. Γεωργίου**

1. Σύλλογος Απανταχού Βασιλεωνοικουσίων	δρχ. 20.000
2. Κατσάλας Ιωάννης	δρχ. 150.000
3. Κατσάλα Ζωή	δρχ. 20.000
4. Ζωφός Μιχαήλ	δρχ. 20.000
5. Κατσάλα - Κάστανου Αρτεμης	δρχ. 20.000
6. Κατσάλα - Πετράκη Δέσποινα	δρχ. 20.000
7. Κατσάλας Δημήτριος	δρχ. 15.000
8. Φτοκάκης Νικόλαος του Γεωργ.	δρχ. 15.000
9. Πάγκαλος Παναγιώτης	δρχ. 10.000
10. Κλούβας Ματθαίος	δρχ. 10.000
11. Μαρδάς Στέλιος	δρχ. 5.000
12. Κατσάλας Αθανάσιος	δρχ. 5.000
13. Κοκκινάκης Ξενοφών	δρχ. 5.000

**Υπέρ των σκοπών του Συλλόγου
των Απανταχού Βασιλεωνοικουσίων**

1. Θρουβάλας Εμμανουήλ	δρχ. 20.000
2. Θρουβάλας Νικόλαος	δρχ. 10.000
3. Ξύπα - Θρουβάλα Πόλυ	δρχ. 10.000
4. Καραμπελας Κων/νος	δρχ. 10.000
5. Καραμπελας Κ. Αλέξανδρος	δρχ. 10.000
6. Καραμπελας Κ. Γεώργιος	δρχ. 10.000
7. Καραμπελας Κ. Νικόλαος	δρχ. 10.000
8. Φετοκάκης Α. Νικόλαος	δρχ. 20.000

Δωρεές υπέρ εφημερίδας

1. Κοιλιάρδης Ιωάννης	δρχ. 2000
2. Φετοκάκη Μαρία	δρχ. 1000

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Ο Ηλίας Πατάκης και η σύζυγός του Δέσποινα Φωκά απέκτησαν ένα χαριτωμένο αγοράκι.

— Ο Δήμαρχός μας Πολύδωρος Λαμπρινούδης και η σύζυγός του Βιργινία Μαμούνα απέκτησαν ένα χαριτωμένο κοριτσάκι.

— Ο Παντελής Γ. Πανέρης και η σύζυγός του Μαριάννα απέκτησαν στην Αθήνα ένα χαριτωμένο αγοράκι.

Ο Σύλλογος εύχεται στους ευτυχείς γονείς, παππούδες και γιαγιάδες να τους ζήσουν και να το καμαρώσουν όπως επιθυμούν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Απεβίωσαν και ετάφησαν στο χωριό μας:

- Η Κουνέλη μαρία, χήρα Μιχαήλ, το γένος Αυγουστή Κουνέλη, ετών 88.
- Η Κοντογιάννη Ελένη χήρα Στεφάνου το γένος Ιωάννη Μάσκα, ετών 89.
- Ο Φετοκάκης Μιχαήλ του Ιωάννη, ετών 96.
- Στις 8/11 έχασε τη ζωή του σε τροχαίο ο Ηρακλής Ι. Κατσάλας και εετάφη στην Αττική.

Ο Σύλλογός μας εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια στους οικείους των.